

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ

Кравченко Л.В., к. пед. наук, доцент кафедри техніко-технологічних дисциплін, охорони праці та безпеки життєдіяльності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Формування професійних компетенцій майбутніх фахівців у вищій школі України є не лише важливою складовою освітнього процесу, а й однією з базових засад підготовки фахівців. Однак, складний та суперечливий характер суспільних процесів, зміна ціннісної орієнтації молоді, зростання престижу вищої освіти, яка дає можливість бути конкурентоздатним на ринку праці, викликає необхідність зміни не тільки ставлення держави до молодого фахівця, але й удосконалення методів підготовки майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи, більшою мірою орієнтуючи їх на власне становлення та розвиток як професіонала, фахівця високого гатунку. Варто зазначити, якщо раніше головною метою вищої школи було формування в студентів системи знань і практичних умінь, необхідних для майбутньої професії, то тепер цього вже недостатньо.

Використання професійно-орієнтованих технологій у фаховій підготовці майбутніх працівників готельно-ресторанних комплексів, на нашу думку, повинне забезпечувати поєднання спеціальних дисциплін з таким поданням навчального матеріалу, яке б навчило студента самостійно мислити, сприяло б формуванню пошукового, критичного мислення. Тому, освітній процес у вищій школі необхідно будувати так, аби майбутні фахівці навчилися набувати знання, вміння та досвід пізнавально-творчої самостійності, формуючи в себе психологічну, теоретичну та практичну готовність до інтелектуально-творчої та самоосвітньої діяльності.

У студентському віці молоді люди формуються як майбутні фахівці. Цей період є сенситивним періодом формування потреби до особистісного та

професійного самовдосконалення. Зауважимо, що самоствердження відбувається за допомогою самореалізації в навчально-професійній діяльності, що обумовлює відповідний розвиток. Індивідуально-професійний розвиток студентів у вищому навчальному закладі прямо залежить від тих змістовних цінностей, які вони знаходять у професійній діяльності. Наявність і усвідомлення значущої мети, змісту, тобто змістовного компонента професійної спрямованості – важлива умова формування професійних компетентностей.

Сьогодні висуває низку умов, якими визначаються психолого-педагогічні аспекти формування професійних компетентностей майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи у системі вищої освіти. Означеними умовами на думку багатьох науковців є:

- збільшення ролі висококваліфікованої праці в суспільстві, що зумовлює стимулювання процесу оволодіння знаннями, тобто активізацію цього процесу, розширює та поглиблює систему вищої освіти і, як наслідок, призводить до необхідності кількісних і якісних змін в підготовці майбутніх фахівців;

- інтенсивне формування нових напрямків у науці, перевага інтеграції над диференціацією в різних сферах знання, системного погляду на різноманітні явища, об'єкти, процеси, фундаменталізація та професіоналізація підготовки майбутніх фахівців;

- широке використання інформаційних технологій призводить до збільшення питомої ваги творчих, евристичних задач у діяльності спеціалістів, підвищення їхньої культури та вдосконалення особистісних якостей;

- посилення міжпредметних зв'язків;

- спрямування всіх засобів діяльності безпосередньо на людину, зміну її поглядів на наукову та професійну діяльність (входження у професію).

Студенти ННІ економіки та бізнес-освіти мають змогу проходити практику безпосередньо в готельно-ресторанних комплексах. В них молодь має можливість перевірити власні здібності при плануванні і практичному здійсненні бізнесової діяльності. Адже вміння заробляти – це теж уміння, яке повинно напрацьовуватися ще тоді, коли немає особливих фінансових ризиків, коли є

можливість фактично безболісно виявити, усунути та врахувати в майбутній фаховій діяльності можливі недоліки чи прорахунки. Крім іншого надзвичайно важливою і ефективною є організація і проведення літньої виробничої практики студентів за кордоном України. Неоціненним є досвід їхньої практичної діяльності, знайомство зі структурою і принципами функціонування закордонних готельно-ресторанних комплексів. Це стимулює до перейняття практичного досвіду, направляє молоде покоління до використання кращих світових зразків у своїй майбутній професійній діяльності.

Таким чином, процес формування практичних компетенцій майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи в умовах реформування системи вищої освіти України на даному етапі дає підстави зробити висновок, що входження України до європейського освітнього простору з одного боку, відкриває нові можливості для майбутніх фахівців, а з іншого – вимагає посиленої уваги до формування у них власне професійних компетенцій.

Список використаних джерел:

1. Антонюк М.С. Психологічні особливості формування у студентів умінь і навичок самостійної роботи / М.С. Антонюк // Сучасні педагогічні технології у вищій школі: Наук.-метод. зб. – К., 1995. – С. 111–113.
2. Ковешников В.С., Бунтова Н.В. Проблеми підвищення ефективності управління готельним господарством в сучасних умовах./ В.С.Ковешников, Н.В.Бунтова. - К.: Вид-во КІТЕП“, 2012. - 268 с.
3. Кужельний А.В. Проблема готовності студентів до саморозвитку у галузі професійної освіти / А.В. Кужельний // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка [Текст] / [гол. ред. Носко М.О]. – Чернігів: ЧНПУ, 2013. – Вип. 108. – Т. 2. – С. 151 – 153. – (Серія: Педагогічні науки).
4. Мошкин В.Н. Воспитание готовности к успеху: Учебное пособие по курсу “Педагогика”/ В.Н. Мошкин – Барнаул: АОО “Алтайский полиграфический комбинат”, 1999. – 243 с.